

İhale Tebliğ maddesinde Ek 0 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesinin zorunlu olduğu, son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde ihale tarihinin esas alınacağı açıklanmıştır. Bu itibarla ihalede son geçici vergi beyanname döneminin * yılının üçüncü dönemi bir önceki dönemine ait olduğu anlaşıldığından fiyat teklif ekinde sunulan Ek-0.6 satış tutarı tespit tutanağının son veya bir önceki geçici vergi

beyanname dönemine ilişkin olmadığı İhale üzerinde bırakılan isteklinin sunduğu aşırı düşük teklif açıklamalarının bu yönüyle uygun olmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir..." hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "...45.1.1. Yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan geçerli teklifler tespit edildikten sonra;

Yaklaşık maliyetin % 120'sinin üzerindeki ve % 40'ının altındaki teklifler dikkate alınmaksızın, geçerli tekliflerin aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanır.

...

45.1.1.5. Bu madde kapsamında sınır değer hesaplanmasında, 4734 sayılı Kanunun 36ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin teklifleri "geçerli teklif" olarak dikkate alınacaktır.

45.1.2. Sınır değer altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15’lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3’ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3’ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

...

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,

...

sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir.

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

...

b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği “malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

(Ek-Y.2)’de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu

fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

...

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur.

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen

belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.10. İhale komisyonu, sınır değer altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve

ihaleyi sonuçlandırır.

45.1.11. Yapım yönteminin ekonomik olması hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gereklidir.

45.1.12. Seçilen teknik çözümler, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajı açıklanmalıdır.

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,

b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,

c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,

ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stokunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulacaktır.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin

birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir. Mala ilişkin fiyat teklifi verilebilmesi için ayrıca fiyat teklifini veren kişi tarafından son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılması öngörülen fiyat teklifi konusu mal miktarının en az 1/20'si kadar alım yapılmış olması gerekir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için öncelikle fiyat teklifini veren kişi tarafından son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılması öngörülen fiyat teklifi konusu mamul/mal/hizmet miktarının en az 1/20'si kadar satış yapılmış olması, teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe

kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

Kurum bu maddede düzenlenen 1/20 oranını değiştirmeye ve işin konusu, yaklaşık maliyeti ve/veya süresine göre farklı oranlar belirlemeye yetkilidir.

...

45.1.13.3. İsteklinin teklifine konu çimento veya demir ürünlerine ilişkin açıklamalarında çimento veya demir ürünleri üreticisinin ilan edilmiş fiyat tarifelerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir.

45.1.13.4. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilen fiyat tarifelerinde belirtilen fiyatları kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir. (Örnek: Orman Genel Müdürlüğüne bağlı işletmeler tarafından satılan ürünlere ilişkin ilan edilmiş fiyatlar vb.)

45.1.13.4.1. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyat tekliflerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) düzenlenmiş fiyat teklifini sunması yeterlidir. (Örnek: Karayolları Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri, Belediyeler vb.nin sattıkları kum, çakıl, kırmataş vb. mallara ilişkin verdikleri fiyat teklifleri.)

45.1.13.5 İstekli tarafından açıklaması yapılacak girdinin fiyatı, kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen ilgili mala ilişkin asgari fiyatlara uygun olması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç)

geçerli olan asgari fiyatın belgelendirilmesi suretiyle açıklama yapılması yeterlidir.

45.1.13.6. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ait fiyatların kullanılması durumunda, istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu olan mal için düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (EK.0.7) ile açıklama yapılabilir.

Maliyetler dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması ve isteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü mal miktarının en az yarısı kadar alım yapmış olması gerekir.

Satışlar dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, malın ticaretinin isteklinin faaliyet alanında olması ve son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü fiyat teklifi konusu mal miktarının en az 1/20'si kadar satış yapılmış olması gerekir. Kurum bu maddede düzenlenen 1/20 oranını değiştirmeye ve işin konusu, yaklaşık maliyeti ve/veya süresine göre farklı oranlar belirlemeye yetkilidir.

İsteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelere açıklama konusu mala ilişkin satış yapmış ve satılan malın idarece kabul edilmiş olması durumunda, maliyet/satış tutarı tespit tutanağı sunmasına gerek bulunmayıp, sadece söz konusu satışa ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, YMM, SMMM ya da vergi dairesince onaylı suretleri ile de belgelendirme

yapılabilecektir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

...

45.1.13.9. İstekliler tarafından aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamındaki mallara ilişkin olarak stok tespit tutanağı veya üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi yerine sadece alış faturası ile açıklamada bulunulması geçerli bir açıklama olarak kabul edilmeyecektir.

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık 2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür.

...

45.1.13.13. İşletme hesabına göre defter tutuluyor olması durumunda; yukarıda belirtilen tutanaklar, işletme hesabı defteri ve işletme hesap özeti kayıtlarına göre düzenlenecektir.

...

45.1.13.15. Sözleşme veya eklerinde, taş, kum, çakıl, gravye, balast, stabilize vb. yapı malzemelerinin idarenin belirlediği ocaklardan temininin öngörüldüğü haller dışında, bu Tebliğin 45.1.2 maddesi gereğince nakliye girdilerine ilişkin idarece belirtilen mesafelerden daha düşük mesafe kullanarak açıklama yapan isteklilerin, ihale konusu işe özgü alanlara ilişkin açıklamalarını kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen veya onaylanan belgeler ile tevsik etmeleri gerekmektedir.

...

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

...

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedenlerinin, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi

zorunludur...” açıklamaları yer almaktadır.

Başvuruya konu ihaleye ait İdari Şartname'nin “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. Teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

- a) Yapım yönteminin ekonomik olması,
- b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- c) Teklif edilen işin özgünlüğü ” düzenlemesi yer almaktadır.

28.10.2020 tarihinde gerçekleştirilen ihaleye 7 isteklinin katıldığı, isteklilerin e-teklifleri kapsamında sunmuş oldukları teklif mektupları ile geçici teminatları uygun bulunarak sınır değerin 33.235.749,15 TL olarak hesaplandığı, teklifi sınır değerin altında kalan tek istekli olan AZ Taah. Müt İnşaat Tic.ve San. A.Ş.- Bazyol İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'ndan 06.11.2020 tarih ve E.194153 sayılı yazı ile aşırı düşük teklif açıklamalarının 5 iş günü içinde sunulmasının istenildiği, anılan iş ortaklığının aşırı düşük teklif açıklamalarının oy çokluğu ile uygun bulunarak ihalenin üzerinde bırakıldığı, ihale komisyonu başkanı ve inşaat mühendisi uzman üye tarafından ihale üzerinde bırakılan isteklinin aşırı düşük teklif açıklamalarının mevzuata aykırı olduğuna dair gerekçeli görüşünün bulunduğu görülmüş, başvuru sahibi isteklinin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede, teklifi sınır değerin altında kalan istekliye gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talep yazısının ekinde açıklama istenen analiz girdileri, açıklama istenmeyen analiz girdileri, açıklama istenilen iş kalemleri listeleri (inşaat, makine tesisatı, elektrik tesisatı) ile açıklama istenilen ve istenmeyen nakliye kalemlerine ilişkin nakliye cetveline yer verildiği, açıklama istenen 30 adet iş kaleminde yer alan analiz girdilerinden 66 adedinin açıklama istenen analiz girdisi olarak belirlendiği görölmüştür.

İhale üzerinde bırakılan AZ Taah. Müt İnşaat Tic.ve San. A.Ş.- Bazyol İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı 13.11.2020 tarihinde aşırı düşük teklif açıklamalarının sunulduğu, söz konusu açıklamalar kapsamında kamu birim fiyatları kullanılan iş kalemlerine ilişkin maliyet listesi, ihale konusu iş için öngörölen tüm maliyet bileşenlerinin belirtildiği hesap cetveline, kamu kurum kuruluş birim fiyatları kullanılarak oluşturulan teklif fiyatlarının yer aldığı maliyet tablosuna ve inşaat iş kalemleri birim fiyat analizlerine yer verildiği görölmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.5'inci maddesinde isteklilerin aşırı düşük teklif açıklamalarında idarece açıklama istenen iş kalemleri için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatlarını veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları kullanmaları gerektiği, açıklamalar kapsamında hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatının kullanıldığının birim fiyat poz numarası da yazılmak suretiyle liste halinde belirtilerek sunulması halinde açıklama istenen iş kalemleri için ayrıca analiz sunulmasına gerek bulunmadığı açıklanmıştır.

Başvuruya konu ihalenin 28.10.2020 tarihinde gerçekleştirildiği, dolayısıyla aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında kamu kurum kuruluşlarının 2020 yılı için yayımlanmış birim fiyatlarının kullanılması durumunda açıklama istenen iş kalemleri için analiz sunulmaya gerek olmaksızın açıklamaların kabul edilmesi gerektiği açıktır.

Aşırı düşük teklif açıklaması sunan isteklinin açıklamaları incelendiğinde, idarece açıklama istenen 29 adet iş kalemine ilişkin olarak kamu kurum kuruluşlarının 2020 yılı birim fiyatlarının kullanıldığı, söz konusu iş kalemleri için hangi kamu kurum kuruluşuna ait birim fiyatların kullanıldığının belirtildiği, söz konusu birim fiyatlardan % 25 oranındaki müteahhitlik kar oranının düşülmek suretiyle karsız birim fiyatların hesaplandığı, bu karsız birim fiyatlar üzerine istekli tarafından öngörülen kar tutarı eklenerek birim fiyatların oluşturulduğu tespit edilmiş olup, bu şekilde yapılan açıklamaların Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.5'inci maddesine uygun olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan inceleme neticesinde aşırı düşük teklif açıklaması sunan istekli tarafından cari yıl birim fiyatlarının kullanıldığı ve birim fiyatı kullanılan kamu kurum kuruluşlarının liste halinde belirtildiği, ihalenin yapıldığı yıl olan 2020 yılına ait söz konusu birim fiyatlar için güncelleme yapılmasına gerek bulunmadığı hususları bir arada değerlendirildiğinde başvuru sahibinin iddiası uygun bulunmamıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin yukarıda yer verilen 45.1.4'üncü maddesinde anahtar teslimi götürü bedel işlerin ihale dokümanı kapsamında; idare tarafından iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına göre malzeme, işçilik, makine ve

diğer girdilerin belirlendiği analiz formatlarının ihale dokümanı kapsamında verilmesi gerektiği teklifi aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin sundukları analizlerin de idarece verilen analiz formatlarına uygun olması gerektiği açıklanmıştır.

Teklifi sınır değerin altında bulunarak aşırı düşük teklif açıklaması talep edilen AZ Taah. Müt İnşaat Tic.ve San. A.Ş.- Bazyol İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'na gönderilen yazı ekinde ise açıklama istenen analiz girdileri, açıklama istenmeyen analiz girdileri, açıklama istenilen iş kalemleri listeleri (inşaat, makine tesisatı, elektrik tesisatı) ile açıklama istenilen ve istenmeyen nakliye kalemlerine ilişkin nakliye cetveline yer verildiği tespit edilmiştir.

Teklifi sınır değerin altında kalan İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarında sadece "T.Ü...55" poz numaralı "6+16+6 ISI VE GÜNEŞ KONTROLLÜ ÇİFT CAMLI GİYDİRME CEPHE YAPILMASI (DIŞ TEMPERLİ, İÇİ LAMİNE CAM)" iş kalemine ilişkin malzeme, montaj, nakliye, formen girdilerinin yer aldığı analizin sunulduğu görülmüştür.

İdarece açıklama istenilen iş kalemlerine ilişkin analizlerin yaklaşık maliyete esas hesaplamalarda yer aldığı, bu hesaplamalarda en temel analiz girdilerine kadar indirgenerek açıklama istenen analiz girdilerinin belirlendiği anlaşılmıştır. Aşırı düşük teklif açıklama sunan İş Ortaklığı'nın açıklama istenen iş kalemleri için kamu kurum kuruluş birim fiyatı kullanması sebebiyle analiz sunmasına Tebliğ açıklamaları uyarınca gerek bulunmadığı, anılan isteklinin açıklama istenen iş kalemlerinden sadece biri için kamu kurum kuruluş birim fiyatlarını kullanmayarak analiz

sunduğu, sunulan analizin de Tebliğ'in 45.1.4'üncü maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak (malzeme, montaj, nakliye, işçilik girdileri belirtilmek suretiyle) düzenlendiği anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiası yerinde görülmemiştir.

Yapılan incelemede aşırı düşük teklif açıklaması sunan iş ortaklığı tarafından açıklama istenen "T.Ü...55" poz numaralı "6+16+6 ISI VE GÜNEŞ KONTROLLÜ ÇİFT CAMLI GİYDİRME CEPHE YAPILMASI (DIŞ TEMPERLİ, İÇİ LAMİNE CAM)" iş kalemine ilişkin analiz sunulduğu, düzenlenen analizde üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifinde yer alan bedeller ile kontrol için çalıştırılması öngörülen formen girdilerinin yer aldığı, söz konusu analiz tutarının teklif tutarı ile uyumlu olduğu, analiz girdilerinin hesaplanmasında aritmetik hata bulunmadığı anlaşılmıştır.

Anılan istekli tarafından sunulan nakliye analizlerinde ise idarece verilen formüllere taşıma mesafeleri ve katsayılarının doğru uygulanarak hesaplama yapıldığı, yapılan hesaplamalarda aritmetik hata bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar teslimi götürü bedel teklifi alınmak suretiyle gerçekleştirilen başvuruya konu ihalede işin tamamına ilişkin teklif alındığından isteklilerce birim fiyat teklif cetveli sunulmamaktadır. Ancak, 4734 sayılı Kanun'un 38'inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemlerine ilişkin miktarlar ve birim fiyatların gösterildiğı hesap cetvelinin sunulması gerekmektedir.

Yapılan incelemede aşırı düşük teklif açıklaması sunan İş Ortaklığı tarafından hazırlanan hesap cetvelinde yer alan iş kalemlerinin birimleri ile idarenin aşırı düşük talep yazısı ekinde yer alan iş kalemlerinin birimlerinin uyumlu olduğu görülmüştür. Bu itibarla başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Aşırı düşük teklif açıklaması sunan İş Ortaklığı tarafından açıklamaları kapsamında sunulan fiyat teklifi incelendiğinde "6+16+6 ISI VE GÜNEŞ KONTROLLÜ ÇİFT CAMLI GİYDİRME CEPHE YAPILMASI (DIŞ TEMPERLİ, İÇİ LAMİNE CAM)" iş kalemine ilişkin olarak Yaşaroğulları Alüm. San. ve Tic. Ltd. Şti.den 09.11.2020 tarihinde alındığı, fiyat teklifini veren şirketin kaşe ve imzası ile ilgili meslek mensubunun kaşe ve imzasının yer aldığı, "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan 09.11.2020 tarih ve 3 sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının %80'inin altında olmadığını beyan ederim" ibaresinin yer aldığı, fiyat teklifinde malzeme, montaj/işçilik ve nakliye giderleri için ayrı ayrı bedel öngörüldüğü görülmüştür. Fiyat teklifinin dayanağı olarak sunulan satış tutarı tespit tutanağı incelendiğinde; geçici vergi beyanname döneminin 2020 yılı birinci dönemine ait olduğu, ağırlıklı ortalama birim satış tutarına yer verildiği, tutanağın fatura bilgileri tablosu bölümünde belirtilen fiyat teklifine konu malların satışına ilişkin fatura bilgilerine yer verildiği, faturanın tarihinin 31.03.2020 tarihli olduğu dolayısıyla 2020/1 geçici vergi beyanname dönemi içerisinde düzenlendiği, tutanağın ekinde yer alan mükellefe ait imza sirküleri ile meslek mensubuna ait faaliyet belgesinin sunulduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu fiyat teklifinin teklife konu alanda faaliyet gösteren firmadan alındığı, tekliflerinde yer alan meslek mensubu ibaresinin mevzuata uygun olduğu ve tekliflerdeki açıklamada tarih ve sayısı bilgisi ile tutanak ekinde sunulması gereken tutanak tarih ve numara bilgilerinin uyumlu olduğu, fiyat tekliflerinin yetkili SMMM tarafından imzalandığı, fiyat teklifi ekinde sunulan tutanağın satış faturaları esas alınarak düzenlendiği anlaşılmıştır.

Ancak, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13.11'inci maddesinde Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesinin zorunlu olduğu, son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde ihale tarihinin esas alınacağı açıklanmıştır. Bu itibarla 28.10.2020 tarihinde gerçekleştirilen ihalede son geçici vergi beyanname döneminin 2020 yılının üçüncü dönemi (Temmuz, Ağustos, Eylül), bir önceki dönemin ise 2020 yılının ikinci dönemi (Nisan, Mayıs, Haziran) olduğu anlaşıldığından fiyat teklif ekinde sunulan Ek-0.6 satış tutarı tespit tutanağının son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olmadığı tespit edilmiştir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin sunduğu aşırı düşük teklif açıklamalarının bu yönüyle uygun olmadığı ve başvuru sahibinin bu husustaki iddiasının yerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer taraftan fiyat tekliflerindeki bilgiler ile bu tekliflerin ekinde sunulan tutanaklarda yer alan bilgilerin doğruluğundan fiyat teklifinde ve tutanakta imza ile kaşesi bulunan ve ilgili muhasebe kayıtlarını tutan meslek mensubunun sorumlu olduğu, bu itibarla başvuru sahibinin fiyat teklifi ortalama birim satış tutarının %80'inin altında olamayacağından daha düşük tutarlı olan maliyet birim fiyatının %80'ine göre fiyat teklifi oluşturularak maliyet

avantajı sağlanmaya çalışıldığı iddiası yerinde bulunmamıştır.

Aşırı düşük teklif açıklaması sunan isteklinin açıklamaları incelendiğinde, idarece açıklama istenen 3 adet elektrik tesisatı iş kalemi ve 1 adet mekanik tesisat iş kalemine ilişkin olarak kamu kurum kuruluşlarının birim fiyatlarının kullanıldığı, anılan iş kalemleri için analiz sunulmadığı anlaşılmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.5'inci maddesinde yer alan açıklamalar gereğince isteklilerin aşırı düşük teklif açıklamalarında kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatlarını kullanmaları halinde açıklanma istenen iş kalemleri için ayrıca analiz sunulmasına gerek bulunmamaktadır.

Bu itibarla elektrik ve mekanik tesisatlarına ilişkin olarak analiz sunulması durumunda malzeme ve montaj bedellinin ayrı ayrı gösterilmesi gerektiğinden kamu kurum kuruluş birim fiyatları ile açıklanan söz konusu iş kalemleri için öne sürülen iddianın yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan incelemede, teklifi sınır değer altında kalan istekliye gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talep yazısının ekinde açıklama istenilen ve istenmeyen nakliye kalemlerine ilişkin nakliye cetveline yer verildiği, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2'nci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak söz konusu cetvellerde nakliye hesabı için kullanılacak formüller ile bu hesaplamalara esas olacak nakliye mesafelerine yer verildiği görülmüştür.

Aşırı düşük teklif açıklaması sunan istekli tarafından anılan nakliye cetvellerinde yer alan nakliye kalemlerine ilişkin olarak idarece verilen taşıma mesafeleri ve formüllerle uyumlu analiz yapıldığı görüldüğünden iddia yerinde görülmemiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.4'üncü maddesi uyarınca anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilen yapım işi ihalelerinde idare tarafından ihale dokümanı kapsamında iş kalemlerine ilişkin sadece girdi cinslerinin belirtilmekte ancak imalat miktarlarına yer verilmemektedir. Söz konusu imalat kalemlerine ilişkin metrajların ihale dokümanında yer alan projeler, mahal listeleri, özel ve genel teknik şartnameler vb. dokümanlar üzerinden isteklilerce hesaplanarak teklif fiyatı oluşturulması gerekmektedir. İhale konusu iş kapsamındaki imalatların niteliği, projenin karmaşıklığı ve büyüklüğü, metraj hesabı yapan kişilerin kabulleri gibi unsurlar nedeniyle isteklilerce belirlenen miktarlar ile idarenin belirlediği miktarların birebir örtüşmesi beklenmemektedir. Bununla birlikte, idarece hesaplanan metrajlar ile istekliler tarafından hesaplanan metrajlar arasındaki farklılıkların makul ve kabul edilebilir seviyede olması ve açıklama istenilen iş kalemlerinin tamamı üzerinden sağlanan fiyat avantajının, ihaleye teklif veren diğer isteklilerin teklif bedellerine göre sıralamada değişikliğe sebep olup olmadığının, diğer bir ifade ile isteklinin lehine bir avantaj sağlayıp sağlamadığı hususunun dikkate alınması gerekmektedir.

İdare tarafından sorgulamaya tabi tutulan 30 iş kaleminin yaklaşık maliyete dayanak teşkil eden toplam metrajları 19.04.2021 tarihli yazı ekinde yer alan CD içerisinde gönderilmiş olup, metraj farklılığına ilişkin inceleme anılan yazı ekindeki metrajlar üzerinden yapılmıştır.

Aşırı düşük teklif açıklaması sunan İş Ortaklığı tarafından hazırlanan hesap cetvelinde yer alan metrajlar ile yaklaşık maliyete dayanak teşkil eden ve açıklanması istenilen 30 iş kaleminin metrajları kıyaslandığında, sorgulamaya tabi tutulan 30 iş kaleminin 23'ünde isteklinin metrajının idarenin metrajından yüksek olduğu, 6 tanesinde isteklinin metrajının idarenin metrajından düşük olduğu, 1 tanesinde de isteklinin metrajının idarenin metrajı ile aynı olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan tespitler neticesinde istekli tarafından hesaplanan metrajlar ile yaklaşık maliyet hesabına dayanak teşkil eden metrajlar arasında %10'u aşan farklar olsa da 23 iş kaleminde idare tarafından verilen miktarların üzerinde olacak şekilde miktarların öngörüldüğü, sorgulamaya tabi tutulan iş kalemleri için belirlenen birim fiyatlar ile miktar farkları çarpıldığında 6 iş kaleminde tespit edilen metraj eksikliğinin isteklinin teklif bedeline avantaj sağlamadığı, dolayısıyla da teklif sıralamasını değiştirmedeği tespit edilmiş olup, başvuru sahibi isteklinin anılan hususa yönelik iddiasının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Toplantı No	: 2021/017
Gündem No	: 46
Karar Tarihi	: 28.04.2021
Karar No	: 2021/UY.I-909